

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Lucie Černá

Téma a rozsah práce: Komparace právní úpravy patentů v České republice a Čínské lidové republice

Práce má 59 stran vlastního textu.

Datum odevzdání práce: 22. března 2018

Aktuálnost (novost) tématu:

Téma ochrany duševního vlastnictví v Čínské lidové republice je navýsost aktuální a je předmětem mnoha odborných publikací.

Náročnost tématu:

Jedná se o středně náročné téma, které však vyžaduje zevrubnou znalost českého, ale i mezinárodního práva duševního vlastnictví. Na druhou stranu je nutno konstatovat, že zahraniční a česká odborná literatura zabývající se daným tématem je značně rozsáhlá. Diplomantka ji v hojné míře využívá, umí ji citovat, správně používat a činit z ní relevantní závěry.

Vědeckými metodami, které se nabízejí při zpracování tématu, je zejména komparace, i když by měla být doprovázena rovněž analýzou a syntézou. Diplomantka však metodu syntézy příliš nepoužívá.

Čína zavedla moderní systém duševního vlastnictví v osmdesátých letech minulého století. Od té doby je široce kritizována její schopnost duševní vlastnictví chránit. Mainstreamová média jsou navíc plná klišé o masivním pirátství a padělatelství v Číně. Mezinárodní obchodní komise odhaduje, že neplacením licenčních poplatků způsobují čínské subjekty ztráty vlastníkům práv ve výši desítek miliard dolarů každý rok.

V posledních letech se však situace v ČLR začíná měnit, a to nejvíce v oblasti patentů. Situace v této oblasti je velmi dynamická, a i když je padělatelství a pirátství stále na vysoké úrovni, role ochrany patentů stále roste. Situace je však složitá i v tom, že čínští úředníci jsou placeni podle toho, kolik nových patentů schválí, což vede k pokušení patentovat vynálezy pochybné kvality. Stejně tak čínské společnosti, které podají určitý počet návrhů na patentovou ochranu, získávají úlevy na daních, což opět vede k podávání přihlášek pochybné úrovně.

To vše znamenalo explozi patentů, nicméně jejich kvalita tomu proporčně neodpovídá a síla čínských inovačních schopností čínských společností je z tohoto důvodu přeceňovaná.

V současné době není jasné, jaký systém ochrany duševního vlastnictví si Čína vybere. Dá se ale předpokládat, že to bude systém založený na historických tradicích, kulturním pozadí, společensko-ekonomických podmínkách, ideových hodnotách a politických preferencích této země. Žádný z nových světových ekonomických šampionů v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví nekopíruje západní model, ale vytváří něco odlišného.

Čína se nepřipojila k mezinárodnímu patentovému systému ne proto, že by toho nebyla schopna, ale proto, že to bylo její politikou. Jednalo se tedy o dobře vypočítanou a plánovanou strategii. Pokud by měla silný patentový systém, byl by její rozvoj podvázán platbami licenčních poplatků zahraničním vlastníkům patentů. Z tohoto důvodu byl zvolen režim volného kopírování a legalizovaného kradení myšlenek.

Je ale třeba poznamenat, že každá v současné době vyspělá průmyslová ekonomika prošla fází charakterizovanou široce rozšířeným porušováním duševního vlastnictví. V průběhu času si však tyto ekonomiky vybudovaly své vlastní duševní vlastnictví a staly se dostatečně mocnými, že mohly zavést efektivní ochranu duševního vlastnictví. Je otázkou, zda obdobný proces proběhne i v Číně.

Čínská cesta znamenala pozvednutí milionů Číňanů z chudoby, a to většinou bez cizí pomoci. Zdá se tedy, že zvolený model slabé ochrany duševního vlastnictví byl úspěšný. Je ale otázkou, zda tomu tak bude i v budoucnu. Problémem Číny je však to, že Číňané nemají možnost užívat globální informace z důvodu státní kontroly obsahu internetu.

Čína je nyní na přechodu z pirátské strany na stranu ochrany duševního vlastnictví. To značí, že její legislativa a politika často působí schizofrenně. Je totiž otázka, zda je vhodné trvat na větším postihu porušování práv duševního vlastnictví, kdy by to vedlo k útlumu průmyslu a služeb.

Hodnocení práce:

Práce má logickou stavbu, je komplexní, volí odkazy na správnou literaturu. Práce rozebírá český a čínský patentový zákon a jednotlivé instituty obou úprav řadí vedle sebe.

Práce je velmi zajímavým zpracováním dané problematiky. Uchazečka prokázala, že umí zacházet s odbornou literaturou, že tuto literaturu umí správně používat a citovat a že ji rovněž pochopila. Uchazečka dokumentovala svoji schopnost zpracovat práci akademickým způsobem. Uchazečka dochází k vlastním závěrům. Uchazečka mohla zpracování problematiky více obohatit o své vlastní názory a postřehy. Práce prokazuje orientaci uchazečky v oboru. Práce by ale mohla obsahovat více vlastních odůvodněných odborných stanovisek.

Je vidět, že diplomantka přistoupila ke zpracování práce a aplikaci vědeckých metod s rozmyslem a jasným plánem, díky čemuž splnila cíl práce. Pokud jde o výběr a aplikaci vědeckých metod, diplomantka ovládá metodu analytickou a komparační a přesvědčivě tyto metody aplikuje. Předností práce je užití zahraniční literatury.

Grafická úprava a jazykové a stylistické zpracování práce jsou na dobré úrovni. V rámci celkového hodnocení diplomové práce lze uvést, že se jedná o kompaktní, přehlednou, úplnou a logicky zpracovanou práci, která je zdařilým zpracováním dané problematiky, s využitím dostatečného množství české i zahraniční literatury.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Je vhodné pod patentovou ochranu zahrnovat i ochranu užitných vzorů?

Doporučení práce k obhajobě:

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň:

Navrhuji klasifikovat diplomovou práci stupněm výborně.

V Praze, dne 30. 4. 2018

doc. JUDr. Aleš Rozehnal, Ph.D.